OSTRÓW TUMSKI WE WROCŁAWIU

Fot. Tomek Bogulak, CC0, Wikimedia Commons

Ostrów Tumski to najstarsza zabytkowa część Wrocławia. Dawniej leżał na wyspie między odnogami Odry. Dziś nie jest wyspą. Zachował jednak układ ulic wokół katedry i kościołów, z których najstarsze mają ponad osiemset lat.

GRÓD PIERWSZYCH PIASTÓW

Gród założono prawdopodobnie w X wieku. Wykopaliska pokazują, że najwcześniej zamieszkano okolicę od kościoła św. Marcina do kościoła św. Krzyża. Na początku XI wieku stanęła tu pierwsza katedra. W latach sześćdziesiątych XII wieku książę Bolesław Wysoki zaczął zastępować drewnianą zabudowę murowaną, z pomocą warsztatu cystersów z Lubiąża.

W 1315 roku cały Ostrów sprzedano władzom kościelnym i przestała tu obowiązywać jurysdykcja świecka. Przy moście Tumskim stał słup graniczny małego państwa kościelnego, a wchodzący musiał zdjąć nakrycie głowy. Obowiązek dotyczył też głów koronowanych.

DLACZEGO NIE JEST JUŻ WYSPĄ

Po 1807 roku, gdy rozbierano fortyfikacje Wrocławia, zasypano odnogę Odry dzielącą Ostrów od Szczytnik i Ołbina. Z wyspy została tylko nazwa. Reliktem dawnego koryta jest staw w Ogrodzie Botanicznym.

CO ZOBACZYĆ

- **Katedra św. Jana Chrzciciela.** Gotycka świątynia stoi w miejscu wcześniejszych kościołów. Wiosną 1945 roku, podczas walk o Festung Breslau, została zniszczona, a odbudowa trwała wiele lat.
- **Kościół św. Idziego.** Późnoromański, z początku XIII wieku, jedna z najstarszych budowli wyspy.
- **Kościół św. Marcina.** Pozostałość książęcego zamku Piastów Śląskich z XIII wieku.

- **Kościół św. Krzyża.** W czasie II wojny światowej został uszkodzony najmniej ze wszystkich dużych budowli wyspy.

O CZYM WARTO WIEDZIEĆ WCZEŚNIEJ

- Teren Ostrowa można obejść pieszo. Katedra i kościoły to czynne świątynie, więc zwiedzanie wnętrz zależy od nabożeństw.
- Zasady wejścia do katedry i godziny podaje parafia. Informacje dla turystów zbiera też portal miasta.

> Zasady zwiedzania wnętrz sprawdź na stronach parafii i na portalu visitWroclaw przed wyjazdem.

CO OBOK

Do Ostrowa łatwo dojść z Rynku. Pozostałe atrakcje miasta, w tym Panoramę Racławicką i Halę Stulecia, opisuje przewodnik po Wrocławiu.

PRZYDATNE LINKI

- Ostrów Tumski i Katedra, oficjalny portal turystyczny Wrocławia
- Wikipedia, Ostrów Tumski

MAŁO KTO WIE

- **Kopernik był tu scholastykiem.** W latach 1503–1538 Mikołaj Kopernik pełnił funkcję scholastyka wrocławskiego kościoła św. Krzyża i czasowo mieszkał na Ostrowie.
  Źródło: Wikipedia, Ostrów Tumski
- **Srebrny ołtarz wrócił do katedry w grudniu 2019 roku.** Renesansowy ołtarz ufundowany przez arcybiskupa Andreasa Jerina w 1945 roku został zniszczony. Ocalały z niego figury świętych, medaliony i część malowideł, które od 1945 roku przechowywano w skarbcu katedralnym. Od grudnia 2019 roku, po rekonstrukcji, znów jest ołtarzem głównym.
  Źródło: Wikipedia, Ołtarz Andreasa Jerina

Fakty w tym przewodniku sprawdzono w listopadzie 2026 r.

AUTOR
Marcin Roszak

Związany z Cieplicami. Zgłosił do budżetu obywatelskiego odbudowę wieży widokowej na Sołtysiej Górze i pilnował projektu aż do jej otwarcia. Przewodniki opracowuje na podstawie sprawdzonych źródeł. Więcej: marcinroszak.eu.